

ДЕТСКА ГРАДИНА „ДЪГА“ ГР. КОТЕЛ ОБЩИНА КОТЕЛ
УЛ. Г. КРЪСТЕВИЧ 22 e-mail: Info-2003904@edu.mon.bg тел:0894443517

Утвърждавам!
Директор: Бр. Железчева

**ПЛАН - ПРОГРАМА ЗА ДЕЙНОСТИТЕ ПО
БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО ПО
ПЪТИЩАТА“
ЗА УЧЕБНАТА 2025-2026Г.**

Настоящият План – график е приет на заседание на ПС с протокол №1/15.09.2025г. и заповед №1/15.09.2025г.

- Закон за движение по пътищата
- Правилник за прилагане на Закона за движение по пътищата
- Национална стратегия за безопасност на движението по пътищата в Република България 2021–2030 г.
- План за действие 2021–2023 към Националната стратегия
- Секторна стратегия за безопасност на движението по пътищата (2021–2030)
- Наредба №13 от 21.09.2016 г. за гражданското, екологичното и интеркултурното образование
- Програма за обучение по БДП за всички възрастови групи

Възпитанието и обучението по БДП са целенасочен, системен и непрекъснат процес за формиране на граждански компетентности и качества на детето и са неделима част от цялостното образование и възпитание на личността. Социализирането на личността е процес на адаптация, индивидуализация и усвояване на социокултурните роли, чрез които детето намира мястото си в обществото. Формирането на защитни механизми при децата за съхраняване и безопасност при движение по пътищата е актуална тема в гражданското общество и важна задача на държавата, образователните институции и семейството. Безопасността на децата – участници в пътното движение е един от най-сложните проблеми на обществото в областта на здравеопазването днес. Той е особено актуален, тъй като е пряко свързан с опазване живота и здравето на децата днес и с подготвянето на знаещи, отговорни, културни и дисциплинирани участници в движението утре.

Предучилищният период е известен със своята сензитивност към външните изменения на обектите, процесите и явленията в околния свят. Децата овладяват знания за елементите и опасностите на пътя още в ранното детство, следвайки примера на по-възрастните от семейството и детската градина. Формира се способност за ориентиране и критично мислене, което е в основата на правилното оценяване на пътните ситуации. Промените, които настъпват в когнитивната, емоционалната и волевата сфера, са благоприятна основа за поставяне началото на обучението по безопасност на движението. Въпреки това, поради възрастови, психологични особености и липсата на опит, децата невинаги постъпват правилно, когато са на улицата. Това налага целенасочено, системно обучение и възпитание за формиране на поведенческа култура и качества на подрастващите - съобразителност, наблюдателност, отговорност, самостоятелност и др. В предучилищна възраст се поставят основите на гражданските компетентности на детето като пълноправен участник в пътното движение, притежаващ конкретни знания, умения и отношение към спазването на обществените правила и норми за лична и колективна безопасност.

Компетентностите, свързани с обучението по БДП, са част от интердисциплинарен комплекс:

- Гражданско образование, област на компетентност: „Социална политика, справедливост и солидарност“ - обяснява своите постъпки, като ги свързва с правила и ценности.
- Здравно образование, област на компетентност: „Безопасност и първа помощ“ - назовава нещата (предмети, дейности, поведения), които са опасни в обкръжаващата среда.
- Интеркултурно образование: област на компетенция: “Културна осъзнатост“ - сравнява норми на поведение в културно- различен битов и празничен контекст.

I.ОРГАНИЗАЦИЯ 1. Извършва се от директора на ДГ „Дъга” със съдействието на длъжностни лица от местните подразделения на МВР, Противопожарна охрана, и др.

2. Подготовката се осъществява от учителите в съответните групи ,определени със заповед от директора.

3. Педагогическите ситуации и допълнителните форми на обучение с децата са планирани в годишното тематично разпределение на групите. Те се провеждат от учителите, преминали курса на обучение по методика на обучението по БДП в детската градина.

4. Обучението по БДП в детската градина се осъществява задължително във всички групи в основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.

5. В съответствие с Наредба № 13 от 21.09.2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование образователната подготовка по БДП на децата от предучилищна възраст може да се провежда самостоятелно в образователно направление „Околен свят“ или интегрирано в другите образователни направления и режимни моменти.

6. Оценяването на компетентностите по БДП се осъществява чрез наблюдение, тестове и игри.

7. За реализиране на плана и подготовката на ситуациите по БДП се използва специализирана литература, учебно – методически помагала, макети, материали от местния и централен печат, планове и схеми на населеното място, нормативната уредба, регламентираща безопасното движение и др. 8. Минималният брой на основните педагогически ситуации за обучението по БДП в детската градина и тяхното времетраене е:

Първа група	Втора група	Трета група	Четвърта група	Разновъзрастна група
5 ПС 10-15мин.	5 ПС10-15мин.	6 ПС20-30мин.	7 ПС 20-30мин	6 ПС20-30мин

II. ЦЕЛИ НА ВЪЗПИТАНИЕТО И ОБУЧЕНИЕТО ПО БДП В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

1. Формиране на начални представи за пътната среда.
2. Формиране на умения за безопасно поведение на пътя.
3. Формиране на култура на поведение на пътя.

Постигането на компетентностите за ориентиране в пътната среда се осъществява в следните глобални области: елементи на пътната среда, участници в движението, пътни превозни средства, пътна сигнализация, обезопасителни и защитни средства.

Постигането на компетентностите за спазване на правила за безопасност и култура на поведение на пътя се разгръща в следните направления: правила за движение на пешеходец, правила за движение на велосипед, правила за движение в жилищна зона, правила за поведение на автобусна спирка, опасни и безопасни места за игра, понятие за пътнотранспортно произшествие, сензорна и моторна двигателна активност.

III. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ:

1. Подготовка на децата по БДП от всички възрастови групи, съгласно утвърдените от министъра на образованието и науката програми за възрастови групи.
2. Придобиване на съвкупност от компетентности - знания, умения и отношения, необходими за успешна адаптация към условията и движението по пътя;
3. Запознаване на децата с опасностите по пътя, начините за тяхното предотвратяване и защита на човека от въздействия с опасен характер, предизвикани от уличното движение;
4. Взаимодействие и сътрудничество с родителите за подобряване на транспортната култура на децата и опазване на техния живот. Повишаване на транспортната култура на родителите - пешеходци и водачи на превозни средства и основен модел за подражание на децата. Съвместна работа с родителите на – 6 годишните бъдещи първокласници. за проиграване с децата им на безопасен маршрут до училище. Съвместна работа с родителите по темата: „Пътят на първокласника“.

5. Трениране на практически умения за безопасно поведение на улицата и в превозно средство.
6. Изграждане на знания и умения за безопасно управление на велосипед.
7. Осъзнаване на необходимостта от използването на предпазни средства – обезопасително столче, с предпазни колани, каски, наколенки, налакътници и светлоотразителни жилетки и аксесоари.
8. Оформяне на интерактивна площадка в двора на детската градина.
9. Обогатяване на педагогическото взаимодействие с децата чрез включване на подходящи интерактивни техники и технологии за обучение по БДП.
10. Повишаване нивото на професионалната компетентност на учителите по БДП.

ТЕМАТИЧНО НАПРАВЛЕНИЕ 2: СОЦИАЛНО ОТГОВОРНО ПОВЕДЕНИЕ: УЧЕНЕ ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ

2.1

Цел: Превенция на рисковете за здравето и живота на децата при взаимодействието им с пътната система като участници в движението по пътищата

2.1.1	<p>Оптимизирано обучение на децата:</p> <ul style="list-style-type: none"> - определяне на конкретни образователни цели като минимални изисквания за обучение по БДП в детските градини; - интегриране на темите по БДП в темите от 	<p>Подготвени деца в областта на БДП</p>	<p>Председател на Комисия по БДП</p>	<p>Изпълнени мерки за подобряване обучението на деца и ученици по БДП</p>	<p>Годишен отчет за изпълнение на политиката по БДП</p>
				<p>Срок: постоянен</p>	

учебното съдържание по направления;

- използване на учебни материали и подходи, адаптирани както към възрастта и духа на времето;
- насоченост на БДП не само към придобиване на знания и разбиране на правилата за движение, но и към промяна на нагласите и мотивацията;

2.1.2	<p>Повишаване квалификацията на педагогическите специалисти във връзка с</p>	<p>Подготвени педагогически специалисти в областта на БДП</p>	<p>Директор Комисия по БДП</p>	<p>Изпълнени мерки за подобряване квалификацията на</p>	<p>Годишен доклад за изпълнение на политиката по БДП</p>
-------	--	---	--------------------------------	---	--

	обучението по БДП			специалистите по БДП Срок: постоянен	
2.1.3	Организиране и провеждане на извънкласни инициативи по БДП за деца в системата на образованието	Подкрепа за творческите изяви на децата по БДП	Председател на Комисия по БДП	Изпълнени извънкласни инициативи по БДП Срок: постоянен	Годишен доклад за изпълнение на политиката по БДП
2.1.4	Организиране и провеждане на състезания по БДП, свързани с културата на движението по пътищата	Подкрепа за творческите изяви на децата по БДП	Председател на Комисия по БДП	Изпълнени инициативи по БДП за деца Срок: постоянен	Годишен доклад за изпълнение на политиката по БДП
2.1.5	Ограничаване на рисковете от ПТП при осъществяване на организиран превоз на деца, свързан с учебна/извънучебна дейност в системата на предучилищното образование	Усъвършенстване на контрола за безопасен превоз на деца и ученици в пътните превозни средства	Директор Председател на Комисия по БДП	Изпълнени мерки за ограничаване на рисковете от ПТП при осъществяване на организиран превоз Срок: постоянен	Годишен доклад за Политиката по БДП
2.3			Цел: Повишаване на обществената чувствителност към темата за БДП		
2.3.1	Отбелязване Деня на безопасността на движението по пътищата – 29 юни	Популяризиране на политиката за БДП	Председател на Комисия по БДП	Организирани и проведени мероприятия Срок: ежегодно, 29 юни	Годишен доклад за изпълнение на политиката по БДП
2.3.2	Отбелязване на Европейската седмица на мобилността, Международния ден за безопасност на движението по пътищата	Популяризиран е на политиката за БДП	Председател на Комисия по БДП	Организирани и проведени мероприятия Срок: ежегодно	Годишен доклад за изпълнение на политиката по БДП

V. ТЕМИ, ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ И НОВИ ПОНЯТИЯ

I ГРУПА

С всяка тема от програма следва да се реализират основните идеи за:

1. Запознаване на детето със сензорните еталони за звук, цвят, форма.
2. Развиване на пространствените представи за най-близката пътна среда.

3. Спазване правила при пътуване в автомобил.
4. Познаване наименования на превозни средства.
5. Развиване на обща представа за детето като участник в движението.

Годишно тематично разпределение на темите по БДП първа възрастова група „Смехурко” за учебната 2025/2026г.

Месец	Теми	Главна цел	Основни задачи
Октомври	1.Пътуване с кола ОН- БЕЛ	Спазване на правила при пътуване с автомобил.	Знае мястото си в автомобила и назовава предпазни средства, които използват децата. Разбира, че в превозното средство трябва да се спазват правилата.
Декември	2.Домът на моето семейство ОН-ОС	Определя подвижни и неподвижни елементи. Изграждане на начални представи за дома.	Има представа за сградите и пътя пред дома. Знае правила за пътуване с автомобил. Различава кое се движи и кое не се движи по пътя.
Януари	3. Грижите за играчките ОН- КТ	Формиране на обща представа за изискванията за безопасност и чистота.	Знае наименованията на някои превозни средства и се ориентира в техните части.Разпознава игрови средства и ги използва по предназначение.
Март	4..Светофар ОН - ИИ	Формира сензорни усещания и възприятия за звук и цвят. Разпознава цветовете на светофара.	Познава предназначението на светофара , неговите светлини и правила за пресичане на улицата.
Май	5. На улицата с мама и татко ОН-ОС	Формиране на знания и представи за безопасното поведение на пътя.	Придвижва се за ръка с възрастните по улицата. Определя разстоянието до възрастния близо и далече. Разпознава участници в движението.

Годишно тематично разпределение на темите по БДП за втора, трета и четвърта разновъзрастова група „Слънчо” за учебната 2025/2026г.

МЕСЕЦ	ГЛОБАЛНА ТЕМА	ГЛАВНА ЦЕЛ	ОСНОВНИ ЗАДАЧИ
<i>Ноември</i> - 2-ра група 11-та седмица	1. „На улицата се спазват правила” ОН-ОС	Упражняване на норми на безопасност на обществени места, спазване на правила за улично движение.	Детето познава правила за пресичане на улица. Описва собствените си преживявания и постъпки.
<i>Ноември</i> - 3-та група 9-та седмица	1. „Пътят ми до детската градина” ОН-ОС	Ориентиране в сградите на квартала и в нормите на поведение на живущите в тях.	Разбира предназначението на обществени сгради в близка среда.
<i>Ноември</i> - 3-та група 9-та седмица	2. „Нашият квартал” ОН-КТ	Оценява по различни предварително зададени критерии на собственооръчно направени модели и включването им в игрови дейности.	Изработва модел или изделие, като следва инструкции на учителя от снимки или технически рисунки.
<i>Ноември</i> - 4-та група 7-ма седмица	1.„ Моята улица“ ОН-БЕЛ	Формиране на знания и умения, компетентности за опасните ситуации, като участници в движението по пътя.	Формира представата у децата за опасните и безопасни места на улицата.
<i>Декември</i> - 3-та група	3. „Улично движение”	Ориентиране в ситуации на пътя -	Разбира и демонстрира

12-та седмица	ОН- ОС	пресичане при светофар и пешеходна пътека.	необходимото различно поведение и спазване на правила, когато е на улицата.
<i>Декември-</i> 3-та група 12-та седмица	4. „Превозни средства” ОН- ИИ	Диференциране на образните представи на децата за характерните особености на различни по вид превозни средства.	Притежава най- обща визуална представа за различните по вид и конструкция превозни средства.
<i>Декември-</i> 4-та група 12-та седмица	2. „На улицата“ ОН-ОС	Изграждане на компетентности, ценностна ориентация и адекватна оценка на опасните ситуации, като участници в движението по пътя.	Детето осъзнава, защо на улицата е опасно, когато е само.
<i>Декември-</i> 4-та група 12-та седмица	3. „Познаваме ли знаците на улицата?“ ОН-ИИ	Формиране на обща представа за различните видове знаци за визуална информация и комуникация и тяхното предназначение.	Детето разпознава по форма и цвят стилизираните изображения и се съобразяват с тях в заобикалящата го среда.
<i>Декември-</i> 4-та група 12-та седмица	4. „Пътувам по земя и въздух“ ОН-КТ	Затвърдяване на представите на детето за пътните знаци на кръстовище.	Детето трябва да обяснява нормите за безопасно придвижване по пътна маркировка.
<i>Март-</i> 2-ра група	2. „Кой къде се движи”	Възприемане на изисквания и	Показва познаване на правила за пресичане

27 седмица	ОН- ОС	спазване на норми на безопасност в близост до и в превозни средства.	на улицата. Комбинира игрови средства и материали за постигане на игрови цели.
Март- 2-ра група 25 седмица	3. „На път с камион” ОН-ИИ	Представяне на характерните особености на познати и сходни по конструкция обекти.	Установява особеностите на превозни средства по конструкция, големина и форма.
Март- 2-ра група 27 седмица	4. „Превозни средства” ОН-КТ	Формиране на представа за устройства за информация и комуникация в превозните средства.	Сравнява пътнически, товарни и превозни средства.
Март- 4-та група 27-ма седмица	5. „Детето и велосипедът“ ОН-ОС	Формиране на знания и представи за безопасното поведение на пътя.	Затвърдяват представите си за норми на поведение при използването на велосипед.
Март – 4-та група 28 -а седмица	6. „Живот в града“ ОН-ОС	Изграждане на представите за града, като населено място.	Детето умее да прави вербален разказ на пътна ситуация по картина или серия от картини.
Април- 2-ра група 30 седмица	5. „Любимо превозно средство” ОН-ИИ	Затвърдяване на образните представи на децата за конструктивните особености на превозните средства с оглед на тяхното предназначение.	Детето притежава диференцирани представи за особеностите на различни видове превозни средства.

<i>Април-</i> 3-та група 30 седмица	5. „Моят град” ОН-ИИ	Усвояване на умение за подборане на подходящи изразни средства в зависимост от замисъла, жанра и материала за работа.	Умее да създава рисунка по памет и впечатление, като изобразява познати архитектурни, природни обекти и превозни средства.
<i>Април-</i> 3-та група 29 седмица	6. „Светофар” ОН-ФК	Усъвършенстване на управление на велосипед.	Управлява движението си, като спазва правилата за уличното движение. Ориентира се по знаци при движение по маршрут.
<i>Май-</i> 4-та група 33-та седмица	7. „Конструктивна игра БДП” ОН-КТ	Затвърдяване на важни за децата пътни знаци на кръстовище.	Детето обяснява нормите за безопасно придвижване по пътна маркировка.

Годишно тематично разпределение на темите по БДП за четвърта група „Калинка“ за учебната 2025-2026г.

Месец	Теми	Главна цел	Основни задачи
Ноември	1.Моята улица ОН- БЕЛ	Формиране на знания, уменията и компетентности за опасните ситуации, като участници в движението по пътя.	Формиране на представи у децата за опасните и безопасни места на улицата.
Декември	2.На улицата ОН-ОС	Изграждане на компетентности, ценностна ориентация и адекватна оценка на опасните ситуации, като участници в движението по пътя.	Детето да осъзнае, защо на улицата е опасно, когато е само.

Декември	3. Познаваме ли знаците на улицата ОН-ИИ	Формиране на обща представа за различните видове знаци за визуална информация и комуникация и тяхното предназначение.	Детето разпознава по форма и цвят стилизираните изображения и да се съобразява с тях в заобикалящата го среда.
Декември	4. Пътувам по земя и въздух ОН-КТ	Затвърдяване на представите на детето за пътните знаци на кръстовище.	Детето трябва да обяснява нормите за безопасно придвижване по пътна маркировка.
Март	5. Детето и велосипедът ОН-ОС	Формиране на знания и представи за безопасното поведение на пътя.	Затвърдяване на представите на детето за норми на поведение при използването на велосипед.
Март	6. Животът в града. ОН-ОС	Изграждане на представите за града като населено място.	Детето умее да прави вербален разказ на пътна ситуация по картина или серия от картини.
Май	7. Конструктивна игра БДП ОН-КТ	Затвърдяване на важни за децата пътни знаци на кръстовище.	Детето обяснява нормите за безопасно придвижване по пътна маркировка.

Годишно тематично разпределение на темите по БДП на трета група „Пчеличка“ за уч.2025/2026 г.

Месец	Глобална тема	Главна цел	Основни задачи
Ноември-9-та седмица	1. ”Пътят ми до детската градина” ОН-ОС	Ориентиране в сградите на квартала и в нормите на поведение на живущите в тях.	Разбира предназначението на обществени сгради в близка среда.
Ноември-9-та седмица	2. „Нашият квартал” ОН-КТ	Оценява по различни предварително зададени критерии на собственооръчно направени модели и включването им в игрови дейности.	Изработва модел или изделие, като следва инструкции на учителя от снимки или технически рисунки.

Декември- 12-та седмица	3."Улично движение" ОН- ОС	Ориентиране в ситуации на пътя- пресичане при светофар и пешеходна пътека.	Разбира и демонстрира необходимото различно поведение и спазване на правила, когато е на улицата.
Декември- 12-та седмица	4."Превозни средства" ОН- ИИ	Диференциране на образните представи на децата за характерните особености на различни по вид превозни средства.	Притежава най- обща визуална представа за различните по вид и конструкция превозни средства.
април- 30 седмица	5."Моят град" ОН-ИИ	Усвояване на умение за подбиране на подходящи изразни средства в зависимост от замисъла, жанра и материала за работа.	<i>Умее да създава рисунка по памет и впечатление, като изобразява познати архитектурни, природни обекти и превозни средства.</i>
април- 29 седмица	6."Светофар" ОН-ФК	Усъвършенстване на управление на велосипед.	<i>Управлява движението си, като спазва правилата за уличното движение. Ориентира се по знаци при движение по маршрут.</i>

Годишно тематично разпределение на темите по БДП на втора група „Виржил“ за уч.2025/2026г.

Месец	Образователно направление	Тема	Очаквани резултати
Ноември 2025г.	БЕЛ	Преминавам улицата с мама	Изброява основни елементи на улицата. Знае къде се движат пешеходците, къде- превозните средства. Знае улица и нейните съставни елементи. Използва думите: улица, тротоар, бордюр, платно, пешеходна пътека тип „Зебра“.
Ноември 2025г.	ОС	На улицата се спазват правила	Знае правилата за пресичане без светофарна уредба. Предвижда опасностите при пресичане на улица.
Март 2026г.	ОС	Кой къде и как се движи	Знае къде може и къде не може да играе- на уличното платно , до паркирали коли, до бордюра.
Април 2026г.	ИИ	Любимо превозно средство	Притежава диференцирани представи за различните видове превозни средства и техните характерни особености според предназначението им.
Май 2026г.	ОС	Велосипед	Изброява частите на детски велосипед и знае за какво служат. Знае защитните и обезопасителни предпазни средства за велосипед.

Изготвил:

/Бр. Железчева/